

T Á J É K O Z T A T Ó

a munkaerőpiac főbb folyamatairól az észak-magyarországi régióban 2009. április

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint **országosan a nyilvántartott álláskeresők száma 2009. április végén 568,9 ezer fő volt**, mely az előző hónaphoz képest mérsékeltebb, 0,9%-os, 5 ezer fős, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 28,5%-os, 126 ezer fős emelkedést mutatott.

Az álláskeresők számának áprilisi növekedése a fővárosban és a Dunántúlon ment végbe, mindhárom kelet-magyarországi régióban minimális, 1% alatti csökkenést regisztráltunk. Az éves szintű létszámbővülés általános (régióként 18% - 64%), az ország nyugati részében az intenzívebb, az észak-magyarországi és az észak-alföldi térségben a legalacsonyabb arányú.

*A hosszú távú létszámnövekedés üteme Észak-Magyarországon
továbbra is mérsékeltebb az országos átlagnál*

Főbb munkaerő-piaci adatok az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ nyilvántartása szerint a régióban

Megnevezés	2009. április	Változás		
		az előző hónaphoz képest		az előző év azonos hónapjához képest
	fő	fő	%	%
Regisztrált álláskeresők száma, fő	110 466	-87	-0,1	18,8
Nyilvántartott álláskeresők aránya, %*	21,4	-	0,0	3,6
Közülük:				
pályakezdő	10 446	-354	-3,3	6,6
25 évesnél fiatalabb	18 331	-205	-1,1	15,7
50 évesnél idősebb	21 343	385	1,8	24,8
férfi	62 471	-38	-0,1	21,8
nő	47 995	-49	-0,1	15,2
alacsony iskolai végzettségű	51 894	-294	-0,6	14,2
középfokú végzettségűek	55 812	163	0,3	24,3
diplomás	2 733	44	1,6	5,2
tartósan nyilvántartott álláskereső**	37 930	-3 707	-8,9	-0,5
Álláskeresői támogatásra jogosult***	27 453	1 744	6,8	52,3
Nyilvántartásba belépő	13 700	2 368	20,9	116,3
első ízben belépő	749	-80	-9,7	6,5
Nyilvántartásból kikerülő	13 680	7 023	105,5	40,1
Havi összes bejelentett munkaerő-kereslet	19 628	11 134	131,1	107,1
a hónap folyamán bejelentett	14 486	7 968	122,2	129,4

*A munkanélküliségi arány a nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességén belüli aránya. A régiós arányokat a gazdaságilag aktív népesség 2008. év eleji létszámával (516,5 ezer fő) számítottuk. A változás százalékpontban értendő.

** Legalább egy éve minden hónapban szerepeltek a regisztrált álláskeresők között.

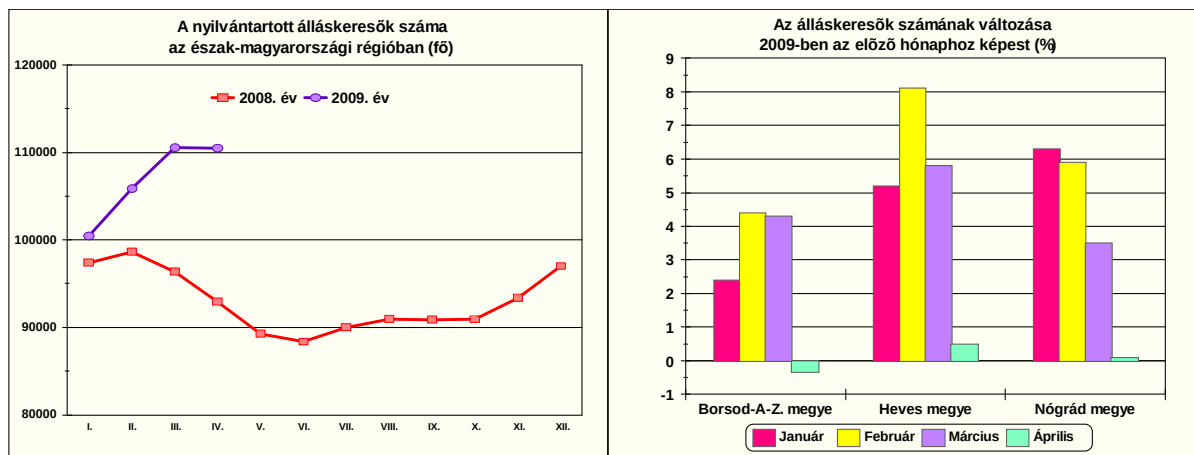
*** Álláskeresői (vállalkozói) járadékra, vagy álláskeresői segélyre jogosultak zárónapi számát tartalmazza.

Az észak-magyarországi régióban 2009. április végén közel 110,5 ezer fő keresett munkát, létszámuk az előző havi 110,6 ezer főhöz képest lényegében nem változott. Az előző év áprilisához viszonyítva ugyanakkor 17,5 ezer fős, 18,8%-os létszámnövekedés ment végbe.

A régió mindhárom megyéjében az előző havi szinten alakult a regisztrált álláskeresők száma áprilisban

A korábbi években áprilisban már jelentős méretet öltött az álláskeresők számának csökkenése, azonban a gazdasági válság mélyülése következtében álláshelyek sokasága szűnik meg, miközben létszámfelvételre a munkáltatók többségének nem nyílik lehetősége. Az előző év áprilisában 3,4 ezer fővel 3,6%-kal csökkent a régióban regisztrált álláskeresők száma, szemben a jelenlegi 0,1 ezer fős, 0,1%-os csökkenéssel.

A gazdasági válság hatására a piaci szféra foglalkoztatási potenciálja országos és régiós szinten folyamatosan csökken. A támogatott álláshelyek – elsősorban a közcélú foglalkoztatás - jelentős bővülése ellenére az éves szintű álláskereső létszámnövekedés gyorsulását tapasztaljuk. A régióban az álláskereső egy év alatti növekedésének indexe a januári 3,2%-ról februárban 7,3%-ra módosult, márciusban 14,7% volt, áprilisban pedig már 18,8%-ra emelkedett

A régióban nyilvántartott álláskeresők túlnyomó többsége (62,6%-a) Borsod-Abaúj-Zemplén, 19,4%-a Heves, míg 18,0%-a Nógrád megyében keres munkát. Áprilisban Heves megyében 0,5%-kal nőtt, Nógrádban lényegében nem változott, Borsodban pedig 0,3%-kal mérséklődött az álláskeresők száma. Az éves szintű létszámnövekedés mértéke Hevesben 27,8%, a régiós átlag másfélszerese, Nógrádban az átlagost kis mértékben meghaladja, Borsodban pedig átlag alatti.

Az utóbbi hónapokban tapasztalt munkaerő-piaci változások, az álláskeresők számának éves szintű növekedési üteme az ország fejlett régióiban nagyobb, mivel a válság a magasabb foglalkoztatási szintű térségekben megtelepült foglalkoztatókat nagyobb arányban sújtja. A három észak-magyarországi megyében is ezek a folyamatok figyelhetők meg.

Másrészt a legutóbbi két hónapban gyors tempóban bővülő közfoglalkoztatásba bevont álláskeresők száma és aránya is a tartósan kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetű régiókban a magasabb.

Az álláskeresők száma és változása

Megnevezés	Az álláskeresők				
	száma 2009. április	számának változása az előző hónaphoz képest		számának változása az előző évhez képest	
	Fő	fő	%	fő	%
Borsod-A.-Z. megye	69 113	-213	-0,3	9 477	15,9
Heves megye	21 429	116	0,5	4 662	27,8
Nógrád megye	19 924	10	0,1	3 379	20,4
Észak-Magyarország	110 466	-87	-0,1	17 518	18,8
Országosan	568 853	4 968	0,9	126 010	28,5

A régió kistérségeinek felében mérséklődött másik részében nőtt az álláskeresők száma. Néhány átlagosnál rosszabb munkaerő-piaci helyzetű körzetben 5-10%-kal csökkent az álláskereső létszám a közcélú foglalkoztatás beindulása következtében.

A hónap folyamán **13,7 ezer kérte a regisztrálását**, 21%-kal többen, mint márciusban. Az álláskeresők **legnagyobb számban a nem anyagi jellegű szolgáltatások területeiről érkeznek**, de jelentős kibocsátó volt még a feldolgozó-ipar is.

A **regisztrációból kikerülők száma 13,6 ezer volt**, ami a növekvő – zömmel a közfoglalkoztatásban megvalósuló - elhelyezkedéseknek köszönhetően duplájára emelkedett az előző hónaphoz képest.

A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességben belül (%)

Borsod-A.-Z. megye	Heves megye	Nógrád megye	Észak-Magyarország	Országosan
23,5	16,2	22,2	21,4	12,9

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Észak-Magyarországon 21,4% volt április végén, ami az országos átlagot továbbra is jelentős mértékben meghaladta.

Régióink fokozottan hátrányos munkaerő-piaci helyzetét jelzi, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye a második, Nógrád megye pedig a harmadik legmagasabb mutatóval rendelkezik az országos rangsorban, de a Heves megyei arány is magasabb a hazai átlagnál.

Az álláskeresők aránya alapján az egyes kistérségek között jelentős munkaerő-piaci különbségek mutathatók ki térségünkben. Az áprilisi mutató a hatvani és a gyöngyösi körzetben volt a legalacsonyabb, 11-13% közötti, míg a másik végletet képviselő encsi és gönci körzetekben ezeknek mintegy négyszerese.

A pályakezdő álláskeresők száma kis mértékben csökkent

Országosan a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2009. április végén 45,1 ezer fő volt, mely az előző hónaphoz képest 2,6%-os, 1,2 ezer fős csökkenést, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 14,8%-os, 5,8 ezer fős emelkedést mutatott.

Észak-Magyarországon az álláskeresők 9,5%-a, **10.446 fő pályakezdő**, s ez az arány 1,6%-ponttal magasabb az országos átlagnál. Áprilisban a **pályakezdő álláskeresők létszáma** is az országos átlagnál nagyobb arányban, 3,3%-kal (354 fővel) csökkent. A pályakezdők állománya az elmúlt egy évben mérsékeltebben emelkedett, mint az összes álláskeresőé, létszámuk 650 fővel, 6,6%-kal haladta meg a 2008. áprilisi adatot.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségek tartották nyilván, 6.754 főt (az összes álláskereső 9,8%-a), míg Heves megyében 1.712 főt (8,0%), Nógrádban pedig 1.980 főt (9,9%) regisztráltunk.

Az álláskeresői ellátásban részesülők száma közel 7%-kal nőtt, a szociális segélyezetteké 8%-kal csökkent áprilisban

A **tartósan regisztrált ügyfelek** száma a nagyszámú közcélú elhelyezés következtében jelentősen, a hónap folyamán mintegy **3,7 ezer fővel, 9 %-kal csökkent**. Április végén 37.930 egy évnél hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső volt a régióban, számuk 0,5%-kal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. Az összes regisztrált álláskeresőn belüli arányuk a hónap végén a régióban 34,3%, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 37,3%, Hevesben 25,4%, Nógrádban 33,7%, míg országosan 26,1% volt.

Az álláskeresők további kiemelt csoportjait tekintve az előző hó végi állapothoz viszonyítva *a nők létszáma lényegében nem változott, a 25 éven aluliak és az alacsony iskolai végzettségűek körében mérsékelt ütemű (0,6 illetve 1,1%-os) csökkenés volt tapasztalható áprilisban*. Az 50 éven felüliek száma nőtt egyedül jelentősebben (1,6%-kal, 385 fővel).

Az egy év alatt végbement változásokat tekintve azt állapíthatjuk meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők számának 18,8%-os átlagos növekedését lényegesen meghaladó emelkedés az 50 éven felüliek (24,8%), a középfokú végzettségűek (24,3%) és a férfiak (21,8%) csoportjában tapasztalható. Ezeknek az adatoknak az alapján úgy látszik, hogy az elmúlt félévben kibontakozott válság közepette ezen rétegek munkavállalási lehetőségei szűkültek be leginkább.

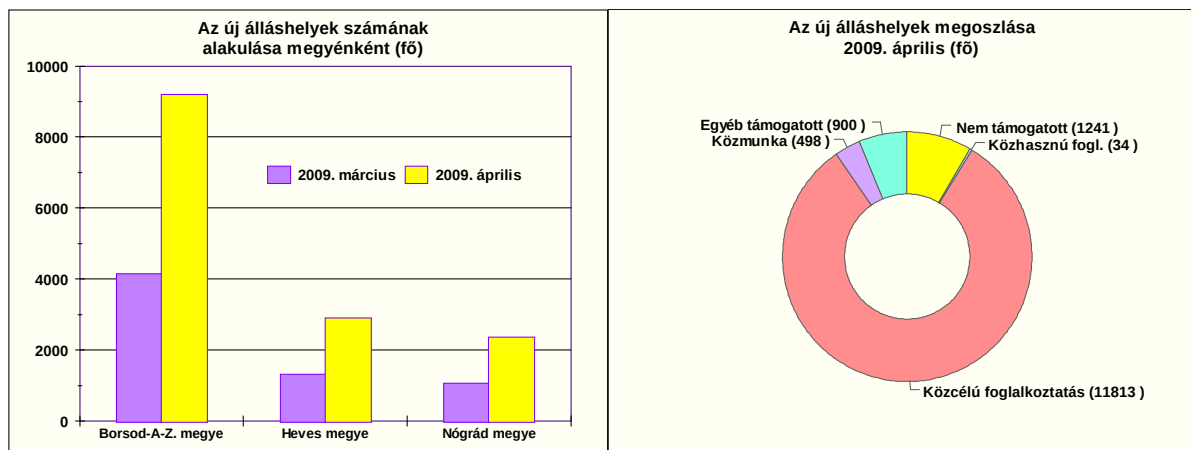
A szervezetünk által folyósított **álláskeresői ellátásokra a hónap végén 27.453 fő volt jogosult**, számuk 6,8%-kal emelkedett egy hónap alatt (2008. áprilisi létszámnak viszont a másfélszerese) a munkanélkülivé váltak növekvő beáramlása következtében.

A rendszeres szociális segélyben részesülők rendelkezésre állási támogatásra való jogosultságának felülvizsgálata - a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően - folyamatban van. Az új szabályozás szerint megállapított **rendelkezésre állási támogatásra jogosultak száma 25.025 fő volt április végén**, azoké a rendszeres szociális segélyezettek száma pedig, akik jogosultságának felülvizsgálatáról még nem érkezett döntés kirendeltségeinkre, 19.579 fő volt.

A közfoglalkoztatás bővülése révén az előző havi 2,2-szeresére emelkedett az újonnan jelzett munkaerőigények száma a régió területén

Április hónap folyamán a bejelentett új álláshelyek száma 14.486 volt, az előző hónapban jelzett álláshelyekhez képest jelentősen, 122,2%-kal (7.968 álláshellyel) nőtt, így kirendeltségeinken (a március havi záró állománnyal növelve) összesen 19.638 álláshelyet tudtak felajánlani az álláskeresőeknek.

Az emelkedés annak köszönhető, hogy a bejelentett állások 91%-a (13.245 fő) támogatott munkaerőigény volt, ezek 89%-a pedig közcélú jellegű munkaalkalom. **A bejelentett közcélú állások száma egy hónap alatt 2,6-szeresére nőtt**. E magas szám és magas dinamika mögött az **'Út a munkához' program** felfutása áll, mivel az önkormányzatok egyre több, rendelkezésre állási támogatásban részesülő ügyfelet vonnak be közfoglalkoztatásba.

A munkaerő-kereslet a régió egész területén bővült, Borsodban, Hevesben és Nógrádban egyaránt 2,2-szeresére növekedett egy hónap alatt.

A 12.345 közfeladatokhoz kötődő új állás 66%-a Borsod, 17-17%-a Nógrád és Heves megyében biztosít munkavégzési lehetőséget a következő pár hónapban.

A gazdasági szférában az építőiparban érzékelhető a szezonális élénkülés, az előző havinál 120-szal több igény érkezett, ennek ellenére a 2008. áprilisi álláshely bejelentések 60%-át éri csak el. A feldolgozó-ipar munkaerő-kereslete a márciusi szinten maradt, a 418 új álláshely a tavaly áprilisi volumen 39%-a.

Az egyre több ágazatot elérő gazdasági válság miatt növekszik azon munkáltatók száma, amelyek csak segítséggel vállalkoznak létszámbővítésre. A támogatási igénnyel társuló – döntően a bérek és azok járulékainak támogatását kérő - állásajánlatok száma (900) áprilisban 83%-kal (409-cel) nőtt, és az egy évvel korábbi mennyiséget (762) is meghaladja.

A támogatáshoz nem kötött létszámigény áprilisban 1.241 fő alkalmazására irányult, a márciusitól 6%-kal maradt el, a 12 hónappal korábbinak viszont a felét sem érte el.

A havi új állásajánlatok 81%-a (11.785 állás) segédmunkás munkakörre vonatkozott, s döntő részben a közösségi munkák igényét fedték le. A szakképzett dolgozók iránti nagyobb kereslet régiókban a kereskedelem (eladó: 230 fő), az építőiparban (kőműves 120 fő, festő és mázó: 68 fő, ács 45 fő) és a fémiparban (fémmegmunkáló 101 fő, gépszerelő 70 fő) jelentkezett, és összesen 1.500 főre irányult. A betanított jellegű munkák (gépkezelők, összeszerelők, járművezetők) iránti igény mindössze 200 fő volt, a teljes kereslet 1%-a csupán. A szellemi munkakört keresőknek szóló mintegy 900 ajánlatból a legnagyobb részt a különböző kereskedelmi, biztosítási ügynöki állások tették ki, de ki kell emelni a szociális gondozók iránti közel 100 fős keresletet is.

Az elhelyezkedők száma kedvezően alakult áprilisban

A jelenlegi munkaerő-piaci helyzetben kedvező változásnak tartjuk, hogy a nyilvántartott álláskeresőik közül áprilisban közel kétszer annyian jutottak munkához, mint az előző hónapban, igaz döntő többségük közfoglalkoztatás keretében. A megszűnt álláshelyek 75%-át (5.422 főre irányuló munkaerő-igényt) regisztrált álláskeresőik sikeres közvetítésével töltötték be kirendeltségeink, a többit a munkáltató visszavonta, vagy más úton töltötte be. A megszűnt állásajánlatok 83%-a támogatott, 17%-a ún. normál munkáltatói ajánlat volt. A támogatott állások 86%-a közfeladatok ellátását (3.875 fő közcélú, 22 fő közhasznú és 172 fő közmunka), 14%-a pedig a gazdasági szféra bértámogatással segített foglalkoztatás bővítését szolgálta.

Áprilisban közel 500 fővel kevesebb munkavállalót érintő csoportos létszámcsökkentéséről szóló döntést jelentettek be régiókban, mint márciusban

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ területéről **2009. április hónapban csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést követően** összesen **3 munkáltatótól érkezett 196 főt érintő bejelentés**, az elbocsátandók száma **493 fővel kevesebb, mint márciusban** volt. Két bejelentés 166 főre vonatkozóan Nógrád megyéből érkezett, egy 30 fős pedig Hevesből. Borsod megyéből nem jelentettek be leépítést áprilisban.

A létszám elbocsátásra az építőanyag-iparban (119 fő), a kohászatban (47 fő) és a mezőgazdaságban (30 fő) kerül sor. A munkájukat elvesztők többsége szakképzett (kohász, üvegyapott-gyártó), de jelentős számú betanított munkás is szerepel a bejelentésekben.

A két ipari cég az építőipar illetve a járműipar megrendeléseinek visszaesése miatt kényszerül létszám-csökkentésre, míg a mezőgazdaságban tevékenykedő munkáltató finanszírozási problémát jelölt meg a leépítés indokaként.

Miskolc, 2009. május 15.